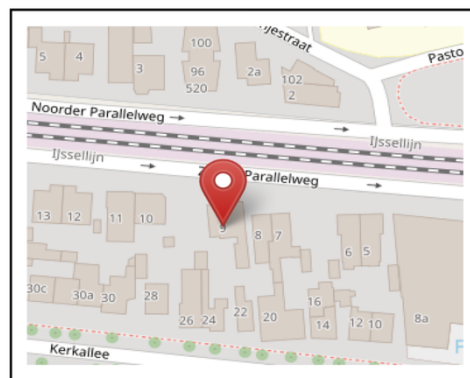

Villa Stephana
Zuider parallelweg 9
6882 AC Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000458
Inschrijving register 10 december 2008
Kadastrale aanduiding Velp G 228

Historie en ligging:

Karakteristiek vrijstaand pand, gebouwd aan het noordelijke deel van de Zuider Parallelweg. Het huis is rond 1870 gebouwd in de voor die tijd karakteristieke eclectische stijl met neoclassicistische invloed. De naam van de villa, "Stephana", is niet origineel. Het pand is met de voorgevel gericht naar de tussen 1862 en 1865 aangelegde spoorlijn Arnhem-Zutphen en is van de Zuider Parallelweg gescheiden door een smalle voortuin met een smeedijzeren spijlenhek met gietijzeren kolommen. In de tuin bevindt zich onder andere een grote esdoorn. De serre aan de voorgevel is mogelijk later aangebracht ter vervanging van een oorspronkelijke veranda.

Plattegrond en opbouw:

Het pand heeft twee bouwlagen en is geheel witgepleisterd. De plint is eveneens gepleisterd en in een donkere kleur geschilderd. De voorgevel en rechterzijgevel zijn aan de bovenzijde beëindigd met een geprofileerde architraaflijst, een vlak fries en een gekorniste kroonlijst. De achtergevel en de linkerzijgevel zijn afgesloten met eenvoudige boeiborden. Het pand is bedekt met een afgeplat schilddak, belegd met asfaltleien. Op het dak bevindt zich een gemetselde schoorsteen.

Voorgevel:

De voorgevel van het huis heeft een symmetrische indeling met drie traveeën. De hoeken zijn voorzien van hoekpilasters, die op de begane grond geblokt zijn uitgevoerd met verdiepte panelen en op de verdieping een langwerpig verdiept veld met een halfronde bovenzijde hebben. De vensterdorpels van de voor- en rechter zijgevel lopen op de verdieping door en vormen zo een cordonlijst. Daaronder is nog zo'n lijst aangebracht. Tussen beide lijsten bevinden zich in de voorgevel ter hoogte van de vensterassen verdiept liggende panelen. De midden travee is risalerend en gedeeltelijk gepleisterd in blokverband en voorzien van verdiepte rechthoekige panelen. Op de verdieping bevat de risaliet een dubbele draaiende balkondeur, die uitkomt op een klein balkon met een gietijzeren hekwerk. De deur heeft een licht getoogd bovenlicht. In het fries boven de deur is de naam van de villa aangebracht. Aan weerszijden van de middenrisaliet is op de verdieping een T-vormig schuifraam met getoogde bovendorpel aangebracht. Op de begane grond bevindt zich over nagenoeg de hele gevelbreedte een serre op een stenen basis. Deze serre is mogelijk ter vervanging van een oorspronkelijke veranda aangebracht. De serre heeft een plat dak en twee voor elkaar aangebrachte gesneden houten sierlijsten onder de geprofileerde goot. De houten kozijnen zijn gedeeltelijk geprofileerd. Aan de voorzijde van de serre bevinden zich twee schuifdeuren. De achterwand van de serre wordt gevormd door de voorgevel van het huis. De risalerende midden travee hiervan heeft een blindnis met een geprofileerde rondbogige stucornijsting met sluitsteen en onderdorpel op consoles. Aan weerszijden hiervan een deuropening naar de serre, voorzien van een enkelruits getoogd bovenlicht.

Linker zijgevel:

De linkerzijgevel is aan de rechterzijde afgesloten met een hoekpilaster als vernoemd. Daarnaast bevindt zich een T-vormig schuifraam. In de gevel bevinden zich verder nog twee cirkelvormige vensters met een bloemvormige gietijzeren tracering. Aan de bovenzijde wordt deze gevelzijde afgesloten met een eenvoudige boeiboord.

Achtergevel:

De achtergevel van het huis is aan de rechterzijde risalerend uitgevoerd en voorzien van nieuwe vensters op de begane grond en de verdieping. In de risaliet bevindt zich log wel het originele getoogde deurkozijn met bovenlicht. De eveneens originele deur is voorzien van een moderne glasvuiling. Het terugliggende gedeelte links is behalve een kelderlicht blind uitgevoerd. Deze gevel eindigt aan de bovenzijde met een eenvoudige houten boeiboord.

Rechter zijgevel:

Deze gevel is aan de rechterzijde onderkelderd en voorzien van een kelderlicht. De begane grond bestaat uit drie traveeën. In de middelste travee is in een ingangsportiek een paneeldeur met gietijzeren roosters aangebracht. Deze deur is identiek aan die van het naastgelegen pand Zuider Parallelweg 10. Boven de portiek bevindt zich een fraaie houten luifel op consoles. De wangen van de luifel zijn voorzien van gesneden houtwerk in dezelfde stijl als aan de serreeaanbouw. Mogelijk is deze luifel tegelijkertijd aangebracht. Aan weerszijden van de ingangsportiek bevindt zich een T-vormig schuifraam met een getoogd bovenlicht. Ook op de verdieping zijn twee van deze vensters aanwezig. Beide bouwlagen worden gescheiden door een dubbele cordonlijst als aan de voorgevel. Aan de bovenzijde is de gevel afgesloten door een architraaflijst, een vlak fries en een kroonlijst.

Interieur:

vormige gang heeft marmeren vloeren en een in een muurnis aangebracht fonteintje. De gangwanden zijn voorzien van gestucte profiellijsten. Eén van de gangkozijnen heeft een deur met een 5-zijdig bovenlicht, beide voorzien van een glas-in-lood vulling in een stijl zoals die rond 1910-1915 voorkwam. Mogelijk zijn rond deze tijd tevens de serre en de luifel boven de ingangsportiek in de rechterzijgevel aangebracht. De woonkamer bevat nog een marmeren schouw. De kelder onder het pand is voorzien van troggewelfjes.

Bijgebouwen:

Achter het pand bevindt zich nog een losstaande garage met een plat dak en 6-ruits vensters. Tegen het huis is later een schuur gebouwd.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- Als karakteristiek onderdeel van de uit deze periode bewaard gebleven villabebouwing aan het noordelijk deel van de Zuider Parallelweg. (ensemblewaarde)

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaard gebleven hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik; Opvallend is de, mogelijk later aangebrachte, brede serreeaanbouw aan de voorzijde, die samen met de aan de zijgevel aangebrachte luifel voorzien is van bijzonder houtsnijwerk.
- als gaaf voorbeeld van een villa met kenmerken van de voor deze periode karakteristieke eclectische stijl met neoclassicistische invloeden.
- vanwege meerdere waardevolle en voor de gemeente Rheden zeldzame interieur-Onderdelen.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1b, 1d, 2a, 2c, 2d.
Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorgevel – 2016

Foto: Wim Smallegange / fotoclub Veluwezoom

© CC BY-NC-ND